

SFS 2007:185

Utkom från trycket
den 2 maj 2007

Förordning om producentansvar för bilar;

utfärdad den 19 april 2007.

Regeringen föreskriver¹ följande.

1 § Denna förordning är meddelad med stöd av 15 kap. 6 § miljöbalken i fråga om 3, 4, 6 och 7 §§, med stöd av 15 kap. 7 § miljöbalken i fråga om 8–10 och 13 §§ och med stöd av 15 kap. 9 § miljöbalken i fråga om 11 §.

Förordningen syftar till att bilar skall utformas och framställas på ett sådant sätt att uppkomsten av avfall förebyggs och, i fråga om det avfall som ändå uppkommer, att

1. producenter skall tillhandahålla system för mottagning av uttjänta bilar,
2. uttjänta bilar kan återvinnas eller komponenter från sådana bilar kan återanvändas, och
3. de mål som anges i 6 § denna förordning kan nås.

Definitioner

2 § I denna förordning avses med

bil: personbil, buss eller lastbil vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram och som inte är försedd med medar eller band,

uttjänt bil: en bil som är avfall,

producent: den som yrkesmässigt i Sverige tillverkar eller yrkesmässigt till Sverige för in bilar,

auktoriserad bilskrotare: en bilskrotare som är auktoriserad enligt bilskrotningsförordningen (2007:186),

mottagningssystem: ett system som en producent upprätthåller eller är ansluten till och dit uttjänta bilar kan lämnas för att på producentens vägnar återanvändas, återvinnas eller bortskaffas,

återanvändning: användning av en komponent från en uttjänt bil i samma syfte som komponenten är avsedd för,

materialåtervinning: uppabetning av avfallsmaterial för annan användning än återanvändning eller energiåtervinning,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/53/EG av den 18 september 2000 om uttjänta fordon (EGT L 269, 21.10.2000, s. 34, Celex 32000L0053), senast ändrat genom rådets beslut 2005/673/EG (EUT L 254, 30.9.2005, s. 69, Celex 32005D0673). Se även Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37, Celex 31998L0034), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s. 18, Celex 31998L0048).

energiåtervinning: användning av avfallsmaterial för att ta vara på den energi som finns i materialet, och

farliga ämnen: alla ämnen som skall anses farliga enligt rådets direktiv 67/548/EEG av den 27 juni 1967 om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen², senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/121/EG³.

Skyldighet att ta hand om uttjänta bilar

3 § En producent skall utan ersättning ta emot en uttjänt bil för skrotning, om

1. producenten tillverkat bilen i eller yrkesmässigt fört in den till Sverige, eller
2. det för bilen inte finns någon ansvarig producent enligt 1.

I fråga om sådana uttjänta bilar som avses i första stycket 2 är producenten endast skyldig att varje kalenderår ta emot en lika stor andel av de uttjänta bilarna som motsvarar producentens marknadsandel av antalet nyregistrerade bilar i Sverige under det närmast föregående kalenderåret.

En producent får trots första stycket begära skäligen ersättning om bilen saknar motor, växellåda, katalysator eller andra sådana väsentliga och från ekonomisk synpunkt likvärdiga delar. Detta gäller dock inte när en kommun lämnar ett sådant fordonsvrak som avses i lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

4 § Producenten skall fullgöra sin skyldighet enligt 3 § genom att se till att det finns ett eller flera lämpliga mottagningssystem för uttjänta bilar.

Ett mottagningssystem skall anses lämpligt om det

1. är möjligt för bilägaren att lämna en uttjänt bil till mottagningssystemet vid ett fast mottagningsställe, en mobil mottagningsstation eller på annat sätt
 - a) inom ett avstånd om 50 kilometer, eller
 - b) inom den kommun där bilägaren har sin hemvist,
2. är lättillgängligt och ger god service åt bilägare, kommuner och andra som kan antas vilja lämna en uttjänt bil till systemet,
3. innebär att en uttjänt bil som lämnas till mottagningssystemet tas om hand för skrotning av en auktoriserad bilskrotare enligt bilskrotningsförordningen (2007:186),
4. är utformat så att de som hanterar uttjänta bilar i systemet inte på grund av bilarnas beskaffenhet utsätts för hälso- eller säkerhetsrisk, och
5. innebär att material och komponenter från bilen
 - a) återanvänds,
 - b) materialåtervinns, om återanvändning inte är miljömässigt motiverat, och
 - c) energiåtervinns, om materialåtervinning inte är miljömässigt motiverat.

5 § Naturvårdsverket får i det enskilda fallet ge dispens från kravet i 4 § andra stycket 1, om det är motiverat med hänsyn till befolkningstäthet eller geografiska förutsättningar. En dispens får dock inte ges som innebär att fler

² EGT L 196, 16.8.1967, s. 1 (Celex 31967L0548).

³ EUT L 396, 30.12.2006, s. 850 (Celex 32006L0121).

än 15 procent av landets bilägare får en sträcka längre än 50 kilometer till mottagningssystemet.

En dispens skall gälla för viss tid.

6 § I fråga om de bilar som tas emot i det eller de mottagningssystem som avses i 4 § skall producenten se till att

1. minst 85 procent av bilens vikt återanvänds eller återvinns, varav minst 80 procent av bilens vikt skall utgöras av återanvändning eller materialåtervinning, och

2. från och med år 2015 minst 95 procent av bilens vikt återanvänds eller återvinns, varav minst 85 procent av bilens vikt skall utgöras av återanvändning eller materialåtervinning.

De andelar som avses i första stycket skall beräknas på bilens tjänstevikt exklusive förarvikt enligt lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner och utgöra ett genomsnitt per bil och år.

Det som sägs i första stycket gäller inte bilar som har särskilda karosseriarrangemang eller särskild utrustning för att kunna användas för särskilda transportuppgifter, såsom campingbilar, ambulanser, begravningsbilar eller andra bilar avsedda för särskilda ändamål i enlighet med punkten 5 i bilaga II till rådets direktiv 70/156/EEG av den 6 februari 1970 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om typgodkännande av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon⁴, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/40/EG⁵.

Samråd med kommun

7 § Producenten skall samråda med berörd kommun i frågor som rör mottagningssystemet.

Information om bilars innehåll och omhändertagande

8 § En producent skall i samband med marknadsföring av nya bilar som producenten tillverkat i eller fört in till Sverige lämna information om

1. bilarnas och komponenternas konstruktion med avseende på möjligheter till återvinning och materialåtervinning,

2. hur uttjänta bilar är avsedda att tas om hand så att bilarna demonteras, töms på vätskor och i övrigt hanteras på ett från miljösynpunkt godtagbart sätt,

3. vad producenten tillsammans med andra berörda aktörer gör i fråga om att utarbeta bästa möjliga metoder för återanvändning, materialåtervinning och annan återvinning av uttjänta bilar och deras komponenter, och

4. vilka framsteg som gjorts i fråga om att minska behovet av att bortskaffa avfall som uppkommer av uttjänta bilar och deras komponenter till förmån för ökad materialåtervinning och annan återvinning.

Producenten skall fullgöra sin skyldighet genom att göra informationen tillgänglig för tänkbara bilköpare. Informationen skall finnas i en broschyr, i

⁴ EGT L 42, 23.2.1970, s. 1 (Celex 31970L0156).

⁵ EUT L 161, 14.6.2006, s. 12 (Celex 32006L0040).

ett informationsblad, på en webbplats eller på annat sätt skriftligt i det material som används i marknadsföringen av nya bilar.

Informationen skall vid tillämpningen av marknadsföringslagen (1995:450) anses utgöra sådan information av särskild betydelse från konsumentsynpunkt som avses i 4 § andra stycket den lagen.

9 § En producent skall lämna information om

1. att uttjänta bilar kan lämnas kostnadsfritt till ett mottagningssystem och var de kan lämnas,
2. betydelsen av att en uttjänt bil omhändertas på ett från miljösynpunkt godtagbart sätt med hänsyn till förekomsten av farliga ämnen, och
3. det återvinnings- och återanvändningsresultat som återlämnandet bidrar till.

Informationen skall utformas och lämnas på ett sådant sätt att den når dem som kan antas vilja lämna en uttjänt bil till ett mottagningssystem.

10 § En producent skall för de bilar som producenten tillverkat i eller fört in till Sverige tillhandahålla de upplysningar om material, komponenter och farliga ämnen i bilarna som behövs för att underlätta återanvändning och återvinning.

Producenten skall se till att auktoriserade bilskrotare får tillgång till anvisningar om dränering och demontering.

11 § När en kommun informerar hushållen om avfallshanteringen inom kommunen skall kommunen även informera om hanteringen av uttjänta bilar. Den informationen skall innehålla upplysningar om de mottagningssystem som hushållen har tillgång till.

Mål för alla uttjänta bilar

12 § En producent skall, utöver det som sägs i 6 § och i den mån det är skäligt med hänsyn till producentens förutsättningar att påverka återanvändningen och återvinningen av uttjänta bilar, vidta de åtgärder som behövs för att de mål för återanvändning och återvinning som anges i 6 § nås i fråga om alla uttjänta bilar i Sverige räknat som ett årligt genomsnitt per bil.

Redovisning och tillsyn m.m.

13 § En producent skall årligen till Naturvårdsverket

1. redovisa på vilket sätt producenten har uppfyllt sina skyldigheter enligt denna förordning, och
2. sammanställa och lämna de uppgifter som producenterna har fått från auktoriserade bilskrotare enligt 47 § första stycket bilskrotningsförordningen (2007:186) och som Naturvårdsverket behöver för kontroll av att återvinnings- och återanvändningsmålen i 6 och 12 §§ nås.

14 § Naturvårdsverket skall fullgöra de uppgifter i fråga om rapportering till Europeiska gemenskapernas kommission som framgår av artikel 9.1 i

15 § Vägverket skall bidra med underlag till rapporteringen enligt 14 §.

16 § I förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken och förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken finns bestämmelser om tillsyn och avgifter.

Bemyndiganden

17 § Naturvårdsverket får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av 3, 4, 10 och 13 §§.

Överklagande

18 § Naturvårdsverkets beslut enligt 5 § får inte överklagas.

Straffbestämmelser

19 § Till böter döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet inte fullgör sina skyldigheter att

1. ta emot en uttjänt bil för skrotning enligt det som följer av 3 § eller 4 § första stycket, eller

2. lämna upplysningar enligt det som följer av 10 § första stycket eller av föreskrifter avseende verkställigheten av 10 § första stycket som Naturvårdsverket meddelat med stöd av 17 §.

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud enligt 26 kap. miljöbalken får inte dömas till straff enligt denna förordning för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Ansvar skall inte dömas ut enligt denna paragraf, om ansvar för gärningen kan dömas ut enligt 29 kap. miljöbalken.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2007, då förordningen (1997:788) om producentansvar för bilar skall upphöra att gälla.

2. Kravet i 4 § andra stycket 1 behöver inte vara uppfyllt före den 1 juni 2008.

På regeringens vägnar

ANDREAS CARLGREN

Egon Abresparr
(Miljödepartementet)

⁶ EGT L 269, 21.10.2000, s. 34 (Celex 32000L0053).

⁷ EUT L 254, 30.9.2005, s. 69 (Celex 32005D0673).

